

ПОНЯТТЯ І СУТЬ ДЕРЖАВИ В ІСТОРІЇ ПОЛІТИКО-ПРАВОВОЇ ДУМКИ

Ксенія Карпо,

І курс, юридичний факультет.

Науковий керівник – *Кобецька Н.Р.*,

кандидат юридичних наук, доцент.

1. Початки ідей по сутності держави зародились з виникненням самої держави. Для країн античності характерною є наступна тенденція: усюди сутність і виникнення держави пов'язувалась з міфами і були складовою частиною міфологічного світогляду. Проте, існували певні відмінності у поглядах: так, точкою зв'язку між Царем Неба (Богом) та громадянами Піднебесної (держави) у Стародавньому Китаї вважали імператора Піднебесної, а в Стародавній Індії таку функцію виконували жерці (брахмани). Але у V ст. до н.е. Будда обґрунтував думку про те, що держава є плодом людського розуму, який є єдиним джерелом влади і досконалості.

2. Для думок про сутність і поняття держави періоду Середньовіччя характерною є боротьба двох протилежних за своїм змістом ідей: ідеї про божественне походження держави та ідеї про природний спосіб її утворення. У рамках цього періоду були висунуті такі концепції: ісламу, "держави-благодійника" (Фарабі), держави "всезагальної рівності" (Бабек), релігійно-соціологічна (Іларіон), доктрина "двох мечів", теологічна (Ф.Аквінський), "держави філософа" (Ібн Рушд), соціальної утопії (Н.Гянджавелі, Т.Мор, Т.Кампанелла), суверенітету (Ж. Боден). Важливою подією історії політичної думки стали введення Н.Макіавеллі спеціального терміну (*stato*) для позначення держави.

3. Основною тенденцією юридичної думки XVII ст. є звернення до проблем природного права, свободи, рівності, підкорення тільки закону, принципу поділу влади, інші.

На цьому етапі були розвинуті теорії Г.Гроція про "ідеальних союзників людей, створений для підтримання права і загальної користі". Ґ.Спінози і Т.Гоббса про війну всіх проти всіх, Ш.-Л.Монтеск'є про поділ влади, Ж.-Ж.Руссо про суспільний договір та інші.

4. Філософи і теоретики новітньої доби розглядають державу вже не як інструмент класового панування, а як механізм забезпечення єдності і цілісності суспільства, пошуку компромісів, врівноваження соціальних протиріч.

У 20-30 роках XX ст. італійськими політологами Г.Моска та В.Парето була заснована концепція держави еліт. Згідно цієї теорії політика є сферою боротьби, що точиться між двома протилежними класами: пануючою меншістю (елітою) та підпорядкованою їй більшістю (все решта населення країни).

У середині XX ст. Дж.Мюрдаль і Дж.Стречі висунули теорію "держави загального благоденства": держава зосереджує в своїх руках всі галузі промисловості, починає сама регулювати економічні відносини і

стає власником основних засобів виробництва, борючись із злидарством і допомагаючи нижчим прошаркам.

Концепція національної держави, що нині набула поширення в країнах колишнього СРСР, Східної та ПівденноСхідної Європи, основну увагу приділяє людині – свідомому носію національної культури, але доступ інших націй до влади не обмежуються. Неправильне тлумачення ідеї національної держави може призвести до виродження її в теорію національної винятковості, що може бути небезпечним.

Одне з провідних місць у сучасній політико-правовій думці займає теорія конвергенції або синтезу двох протилежних систем – капіталістичної та соціалістичної. Дві протилежні системи поступово втрачатимуть розбіжності і “позируючи” одна в одній позитивні ознаки та відкидаючи власні негативи, ставатимуть все більше схожими одна на одну. Представники даної теорії прогнозують подальше злиття цих систем в “єдине постіндустріальне суспільство”.

Іншою передовою концепцією держави на сучасному періоді є концепція соціальної правової держави. У своїй діяльності соціальна держава спирається на волю народу, а правова – на закон. Отже, соціальна правова держава керується законом, заснованим на волі людей, на ідеї пріоритету інтересів суспільства над інтересами держави.

1. Общая теория государства и права. Академический курс в 2-х томах. Под ред. проф. М.Н. Марченко. Т.1. – Теория государства. – М.: Изд-во “Зерцало”. – 1998.
2. Рябов С. Політологічна теорія держави // Політологічні читання. – 1995. – № 3.
3. Світова класична думка про державу і право. // Е.Ф. Безродний, Т.К. Ковальчук, О.С. Масний. – К.: Юрінком Інтер, 1999.
4. Скаун О.Ф. Теория государства и права: Учебник. – Харьков: Консум; Ун-т внутр. дел. 2000.

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ ОДЕРЖАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ

*Сергій Ковальчук,
IV курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – Харченко І.Г.,
старший викладач.*

При розслідуванні злочинів, поряд з традиційними, можуть використовуватися також і нетрадиційні криміналістичні засоби одержання інформації. До них, зокрема, відносяться:

- 1) фонограми, що застосовуються при фоноскопії;
- 2) “рамка” або “маятник”, які використовуються при біолокації;